

Penktadienį priimtoje rezoliucijoje Europos Parlamentas (EP) pareikalavo numatyti tvirtą ekonomikos atkūrimo priemonių rinkinį ir plataus užmojo ES daugiametę finansinę programą (DFP), atsižvelgiant į dabartinę krizę ir piliečių poreikius.

Europarlamentarai primygtinai reikalauja, kad ekonomikos atkūrimo planas būtų pateiktas šalia naujosios daugiametės finansinės programos (DFP), nepakenkiant esamoms ir būsimoms ES programoms. Be to, jie reikalauja padidinti DFP ir pabrėžia, kad Parlamentas pasinaudos veto teise, jei nebus patenkinti jo reikalavimai.

Naujasis ekonomikos gaivinimo priemonių rinkinys turėtų būtų dviejų trilijonų eurų dydžio, finansuojamas išleidžiant ir ilgalaikes iš ES biudžeto garantuotas obligacijas, o „išmokamas paskolomis, tačiau daugiausia – dotacijomis ir tiesioginėmis išmokomis investicijoms bei nuosavam kapitalui“, įsitikinę europarlamentarai. Jie išpėja Europos Komisiją nenaudoti „abejotinų daugiklių reklamuojant kuo didesnius skaičius“ ir nesiimti „finansinių gudrybių“, nes taip kyla pavojus ES patikimumui.

Plačios apimties atkūrimo paketas, kurio EP pareikalavo jau balandį, turi apimti pakankamai ilgą laikotarpį. Jo lėšomis turi būti „sušvelnintas krizės poveikis darbuotojams, vartotojams ir šeimoms“, taip pat remiamos MVĮ bei įsidarbinimo galimybės. Pasak europarlamentarų, atkūrimo planas turi turėti stiprią socialinę dimensiją, mažinti nelygybę bei padėti tiems, kuriuos krizė palietė labiausiai. Savo ruožtu EP ragina teikti prioritetą investicijoms, kuriomis atsižvelgiama į žaliąjį kursą ir skaitmeninę darbotvarkę, taip pat sukurti naują savarankišką Europos sveikatos programą.

Atkūrimo fondo lėšos „turėtų būti skirtos iš ES biudžeto finansuojamoms programoms“, kad būtų užtikrinta parlamentinė priežiūra ir EP dalyvavimas, pažymi europarlamentarai. Parlamentas taip pat turi visapusiškai dalyvauti „formuojant, tvirtinant ir įgyvendinant atkūrimo fondo veiklą“. EP perspėja Europos Komisiją nemėginti siūlyti ekonomikos gaivinimo strategijos, „kuriai netaikomas Bendrijos metodas ir kuri paremta tarpvyriausybėmis priemonėmis“.

EP pakartotinai ragina įvesti naujų nuosavųjų išteklių (ES pajamų šaltinių) krepšelį, kad nereikėtų toliau didinti valstybių tiesioginių įmokų į ES biudžetą, o lėšų pakaktų ir DFP, ir atkūrimo fondui. Į šį krepšelį turėtų patekti bendra konsoliduotoji pelno mokesčio bazė, skaitmeninių paslaugų apmokestinimas, finansinių sandorių mokestis, pajamų iš apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, plastikų įnašas ir pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmas. Kadangi ES pajamų viršutinė riba yra išreikšta bendrosiomis nacionalinėmis

pajamomis, kurios, tikėtina, sumažės dėl krizės, EP taip pat ragina „nedelsiant ir visam laikui padidinti nuosavųjų išteklių viršutinę ribą“.

Rezoliucija priimta 505 EP nariams balsavus už, 119 prieš ir 69 susilaikius.

Kadangi dabartinis ilgalaikis ES biudžetas (DFP) baigia galioti šių metų gruodžio 31 d., ES turi suplanuoti naują biudžetą ateinantiems septyneriems metams. Europos Komisija pateikė 2021-2027 m. DFP projektą 2018 m. gegužę. Europos Parlamentas priėmė savo poziciją 2018 m. lapkritį ir ją pakartojo 2019 m. spalį. ES Tarybai dar nepavyko sutarti dėl bendros pozicijos. Tikimasi, kad Europos Komisija netrukus pateiks pasiūlymą dėl atnaujintos DFP ir atkūrimo fondo, atsižvelgdama į sveikatos krizę ir jos padarinius.

